

Naročnina doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.
V inozemstvo 6 Din., ali z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej.
Štev. položnice 11806.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

G. Milač Simon prof.
Majstrov ul. 3. Bistrica pri Trzinu

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črenovcih, Slov. Krajina.
Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak nižje.

MO na Manboz Gotenjkem

Popust p. dogovori.

Namen Novin je: 1) z zagovorom Pravice tolažiti Srce Jezušovo, i 2) z čistimi dohodki podpirati siromake.

Naš namen.

Odsehmao bo na vsakoj številki Novin na prvoy strani natiskan namen, pod šteroga zastavov se bodo Novine borile. Ne je to novi namen, to je naš stari namen. A zapisali smo ga na čelo Novin zato, naj vsaki jasno vidi naš namen, šteroga ščemo dosegni, za šteroga se borimo, za šteroga krvavimo, trpimo i za šteroga smo tüdi pripravljeni vmreti. *Jezuš i siromaki.* Tevi dve reči sta tisto sunce, na štero se hodimo segrevat, sta tista obleka, v šteroj ščemo vsikdar hoditi, sta naše srce i naša duša, sta naše življenje i naša smrt, sta naše stanenje i naše večno življenje. I s tem smo vse povedali, več ne mogoče dodati.

Srce Jezušovo ščejo Novine tolažiti. S čem? Z zagovorom Pravice i z obsojenjem krivice. Pišemo „Pravice“, ar je samo tisto pravica, ka se strinja z Večnov Pravico, Bogom. To se vngim ne vidi, a vidi se Suci Jezušovomi. Naš Zveličiteo si je zato posado čüteče človeče srce v prsi, naj njegovo bitje ravna bitje našega srca. Velikašom ne se je vido njegov navuk, sovražili so ga. Bogataše so ga odürjavali. Vučeni so ga zametavali, oblastniki so ga preganjali. Skažljivci so njemi zanke naleküivali. I on je proti želi njihovoga srca bogao samo ravanje svojega srca, štero njemi je na vüsta prineslo svoje lübezni dvojci sad: *1. Smilite se mi vnožina, 2. Jaj vam farizeji.* Pravico je zagovor, krivico je obsodo.

Pravico zagovoriti vu vsem, krivico obsoditi vu vsem, to je namen Novin, s tem ščejo i bodo tolažile Srce Jezušovo. Vu vsem. V politiki, v gospodarstvu, v prosveti, v javnom i zasebnom življenji. *Kristuš ma samo edno srce*, zato samo edna je mogoča pravica. On, naš sodnik nam naznanja, da bomo od vsake še nepotrebne reči račun davali. Motijo se zato prav močno, ki mislijo, da v politiki lejko delajo, ka ščejo. Bog de račun jemao od vsega i vsakšega. Kem dale je politika, gospodarstvo, prosveta od Kristušovoga Srca, tem strašnejši bo odgovor, ar tem vekše so blodnosti s poti pravice. Ali mislite, ka bi bila ta strašna stiska, ki leži zdaj na sveti, če bi bogataše i oblastniki meli Kristušovo pravično i smileno srce v sebi? Ali mislite, ka bi se špiro več milijonski šereg brezvernikov na zemli, če bi politiki z Jezušovim srcom zagovarjali njegovo vero i jo vsi verniki ž njegovim srcom držali z rečjov i v djanji? Ali mislite, ka bi divlja takše sovraštvo med narodi, kak divja zdaj, če bi Jezušovoga odpüščajočega srca reči venčale človeča srca: „Oča, odpüsti njim, ne vejo, ka delajo?“ Nikak ne i nikdar ne. Sveti menka Jezušovo Srce, toga pravičnost, smilenost, toga odločnost, toga vse obimajoča lübezen.

Mi smo že pisali, da stranke ne poznamo niedne. Mi nad vsakov strankov stojimo. Mi gledamo düha samo. Kem več sada z lübezni Jezušovoga Srca ovaramo pri šteroj stranki, tem bole jo bomo podpirali. Ne reči, nego djanja gledamo. Ne programa, nego toga izvršitev. Ka pomaga, če štera stranka na ves glas kriči, da je za sloboščino vere, a njeni voditelje so pa prvi, ki se ž nje norčarijo. Mi dela gledamo, kriči, kakšeteč je sladek, vüh ne odpremo. Ka pomaga to narodi, če se na vse štiri raztegüjem, da pokažem svojo nacionalnost i državotvornost, če pri drugom kraji vlečem dovoljene i nedovoljene dohodke z državne blagajne na škodo svojemi zavrženomi, gladnoma, po krivici s službe vrženomi soadržavlani, ki je mogoče desetkrat več haska napravo

državi i narodi kak jaz kričać? Dela, djanja gledamo. Srce bože, toga lübezen i pravico iščemo pri strankaj, pri njenih pristašaj, viditi, ne pa jasli, napunjene z krivičnom mammonom.

Prosveta! Dobro, potrebno je narod včiti. Hasek ma z toga. Ali nikdar na škodo njegovo. Škodo pa trpi, če se njemi krivi navuk deli. Ka ne odobrava Jezušovo Srce po svojoj svetoj kat. Cerkvi, je za nas čemerna goba, štera smrt prinese, v kakšeteč lepoj posodi se nam prinese gor. Ka nam pomagajo slavni pisatelje, govorniki, umetniki, če smrt za duše diha njihov o delo, če se širi po njihovih delaj nečistost, pijanost, marksizem, komunizem, brezverstvo ali mlačnost vu veri? Brez Jezušovega Srca so njihova dela samo papir, samo farba, samo prazna slama, puna z smrtonosnimi bacili za tem več düš, kem bole so razširjena.

Gospodarstvo! Kmetijstvo podignoti, obrt razširiti, trgovino spraviti v aktivnost, ka de vsikdar več nosila i nikdar več ne zgübila! Lepe reči! Hasnovita briga i tüdi potrebna. Ali samo par lüdem pomoči, večino pa držati na vajati i jo goniti z debelim ne bičom, nego bičnjekom, ne v roki, nego po njenom hrbiti, da toj maloj menjšini, predobro hranjenoj i presijajno oblečenoj slüži, je ne pomoč, nego robstvo. Robstvo, ar nega tü Jezušovoga vsem slobodo glasečega Srca, ki je od mitničara Zacheja zahtevao odgovor, da z svoje trgovine pri mitnici povrne štirikratno i ki je mesto siromaka Petra plačao predpisano dačo s penezom, najdenim v zgrablenoj ribici.

Jezušovo Srce mora priti vu vso naše življenje, njegova pravičnost, smilenost, odločnost i lübezen, te bo prava naša politika, hasnovita prosveta, dobičkonosna trgovina, lepa naša državotvornost i močnejša, kak smrt, naša lübezen do krala i domovine.

Drügi namen Novin je: *podpirati z čistim dobičkom siromake.* Vse. Tüdi do zdaj smo pomagali, ka smo mogli. Če je več naročnikov, večim se lejko pomaga, če menje, malo ali nikaj ne ostane za podporo. Pomagamo pa samo zato lejko siromakom, ar delamo vse brezplačno. Vrednik ne slüži nikaj i dopisniki tüdi ne. Oboje vodi samo lübezen. Isto je delao i Jezuš. Majo pravico do odškodnine na papiri, peri, poštnini i drugih izdatkaj dopisniki, a so tak plemeniti, da se na njo ne nanašajo, naj se list samo kem bole opomore i kem več siromakov podpre. Mi mam sirote brez vse vrednosti i brez vse moči, mam siromaške delavce, ki majo moč, ne pa krüha, siromaške dijake, ki majo zdravo pamet, ne pa tople hrane, knige i zakürjene sobe v zim, mam sirote brez oče i matere, zapüščene, ostavlene, sirote v pameti oslabilene, pohabilene, ranjene, betežne... i vnoge, prevnoge teh so brez vse podpore, brez pomoči, brez iskric lübezni i preštimanja. Nabirati za nje?! Malošto ma srce za to, časa tüdi ne, sredstev v vnoгих mestaj tüdi ne. Kak se njim pa te naj pomaga? *Brez vsega trüda, brez vseh prošenj, brez vsega ponižanja se našim vsem siromakom lejko pomaga z Novinami. Čiste dobičke od Novin dobijo naši siromaki. A do dobičkov samo tak pridemo, če se na Novine naroči cela Slov. Krajina. Novine so glasilo Slovenske Krajine. Naj bodo tüdi glasilo njene smilene lübezni. Če pridejo v vsako hišo naše Novine, to je če bo okoli 10 ali 12 jezera naročnikov, letno ostane za siromake najmenje 25 jezera dinarov. Vsaki, ki si Novine naroči, podpira siromake, njim kaže smilenost, si spravlja plačo*

za smilenost v večnom smilenji, pa poleg toga dobi v roke zdravo vretino za svojo düšno žejo i pravo pomoč vu vseh vremenitih potrebčinaj po zgledi Jezušovoga Srca, ki je pot pravica i življenje naše. Ki ma lübezen do siromakov, naj nas podpira, naj si naroči Novine za sebe i za siromake, ki si je ne morejo naročiti i naj je širi med poznanci i gdekoli se obrača.

Ministru za notranje posle g. Laziču, Beograd.

Ponovno izvoljeni zvesti čuvarji severne meje občinskega zastopstva Lendava se Vam iz svoje prve seje, udano klanjajo ter vas prosijo za svoje iskreno delovanje v smislu 6. januarnih idej Njegovega Veličanstva blagohotne naklonjenosti.

Odbor občine Lendava.

Nedelska šola.

I. Svetek slobode.

— Dete moje, vütro je god tvoje dobre matere.

Na široko odpre dete svoje nedužne oči, gleda, misli i čedobro vidiš, lejko spoznaš, kak je zabliskalo v mirnoj globočini detečega pogleda. Komaj viden smehek se sede malomi na lice, slabotna ali itak odločna rokica zamahne v zrak, vse to je znak: dete razmi kaj mora včiniti.

Deček, deklica dobro znata, kaksa dužnost čaka mladino, če majo lüblena mamika svoj god. Pripravi njej šopek cvetic, do kraja premislita že itak dobro znano pvzdravno pesmico, se postavita pred mater. Istina, sta ne brez skrbi, ar što zna, kaj pa če ne bode tekla gladko pozdravna reč, ali itak opravi njej svojo dužnost, čestitata mamiči.

Ne zato, ar je takša navada.

Ne zato, ar drügi tüdi tak delajo.

Ne zato, ka bi svet hvalo njeva izobrazbo, — nego zato i samo zato, ar je dobra mamika vredna toplih pozdravov, ar njima pošila pozdravne reči na jezik lübezni i hvale puno mlado srce.

Da, dragi moji, tak ravna malo dete, če majo mamika svoj god.

No... in če vse dobrote, vse skrbi i lübezen mamičke povekšamo i razširimo prek domačoga dvorišča, plota, vesi i fare, spoznamo drugo dobro i skrbno mamiko, *vozkejšo domovino*, v našem primeri — Slovensko krajino. Spoznamo skupno dobro mater, spoznanje zbüdi v srci količkaj vredne dece lepe misli, pozdravne reči. Tüdi zdaj ne zato, ar je takša navada, — ne zato, ar drügi tüdi tak delajo, ne zato, ka bi svet hvalo našo izobrazbo, nego zato, ar ne moremo inači, ar v srci rojene reči silijo na jezik. Po obsegi dobrote vekša mati — Slovenska krajina, je vredna naše lübezni i zahvalnosti ravno tak, kak zasläži oboje dobra mamika tam pod domačov strehov.

Vse prav, bi lejko povedali, samo to ne razmimo, kda bi pa mela ta naša vozkejša domovina svoj god. Ali — če ga spoj ma? Ima ga. Naša vožja domovina je mela svoj god pred petimi leti, ob priliki desete obletnice slobode i zjedinenja. Tüdi letos meseca avgusta bode eden takši god: petnajstletnica slobodnoga i zjedinenega življenja.

Lepi je bio svetek slobode pred petimi leti, proslava je pokazala lübezen i zahvalnost naroda. Pred petimi leti, to je ob priliki proslave desetletnice naše slobode, je mela svetek vsaka naša fara, skoro vsaka naša ves.

Proslavo pred petimi leti bi rada pokvarila blodna miseo ništernih, ka

Mesečno vsaka hiša zmora dva dinara, če njej je za pravico i če lübi siromake.

Na tolažbo Srca Jezušovoga i za pomoč našim siromakom mi pomagajte lübitelje Slov. Krajine v vsako njeno hišo spraviti naše Novine.

Klekl Jožef, vrednik.

Beograd, 16. jula 1934.

Ministar Unutrašnjih poslova.

Povodom rodoljubivog pozdravnog telegrama uputjenog mi sa prve sednice opštinskog odbora, izvolite primiti usrdnu zahvalnost i želje za vsaki uspeh u radu za dobro Lendave i Jugoslavije.

Lazič.

jo prej ne smejo podperati, ar so jo pripravili drügi i ne oni. Zdaj pred petnajstletnicov slobode, naj se ne rodi takša blodna miseo niti v jednoj glavi, niti v kakšem srci. Ne zato, ka bi takša blodna miseo pokvarila lepoto proslave, nego zato, ar smo od zadnje proslave — zrasli, — te samo desetletno dete je dnes petnajstleten mladenc, šteri ne sme meti ne vole, ne časa za dečarije, štere šo pred petimi leti štele pokvariti lepoto svetka slobode i zjedinenjega življenja.

Ne iščimo dnes, ka smo to blodnost napravili pred petimi leti, ka što ma pravico lübiti Slovensko krajino, ar takše pravice ne najdete. Lübezen do vozkejše domovine je — dužnost. Što je vživao dobrote Slovenske krajine, ali je vživa dnes, jo mora lübiti. Dnes ne mislimo na to, što bode stao ali sedo v prvoy vrsti na proslavi petnajstletnice, se ne bomo razkažüvali lüdem, nego stopimo pred dobro mamičko, Slovensko krajino, i njej poveemo vsi na svoj način, ka jo lübito i smo njej iz srca vdani. Pri toj tihoy proslavi bodimo vsi velka, skupno mater lübeča družina!

Na osvetek petnajste obletnice dneva slobode i zjedinenja püstimo, bratje i sestre, naše male, ešče ne poravnane medsebojne račune, obrnimo te den vsi pogled proti skupnoj materi i darüjmo vse količkaj vredne zaklade našega srca njej, mamiči, Slovenskoj krajini. — Prvi i najveksi dar je goreča molitev, naj ostane kak je bila dozday Slov. Krajina, narodno zavedna i globoko krščanska. — Vr.

Pisma naših z tujine

J. M. J.

Prečastiti naš dühovni pastir!

Najprle se Vam jako lepo zahvalim za veseli domači pozdrav, šteroga sam s skuznimi očmi prečtela. Strašno skrbite za nas, ki smo v Franciji, da se ne bi ni eden zgübo, da bi ednok pá vsi veselo šli nazaj na svoje domove i da bi meli, kak se te mesec moli v molitvici Srca Jezušovoga, edno čredo ino ednoga pastira. Mi sirmacije v dalešnjem kraji trpimo te lovno, ešče bole pa düševno i nez merno se veselimo trenutka, gda dobimo lüboga i blagoga dühovnoga pastira, da nam olajšajo naše trpljenje. Vsakši si naj pripravi prostor za lüboga Jezüša, šteri de sladki, kak na sveti niedna pijača ne. O, pridi, pridi skoro Jezüš mili, tesno skleni se z nami i nikdar nas ne zapüsti. Želno te čakamo, doma smo te mogli nihati i oditi po sveti, v te širni svet, gde človek malo dobroga vidi i čüje. Dobro se mora vojsküvati, da ostane na pravoy poti. Zato pa molite lübi bratje i

sestre Slovenske krajine, bodite veseli, da ste doma, ljubite Jezusa v Presvetom Oltarskom Svestvi i spomnite se nas, ki stradamo v nebeskom jeli!

Tak ti pošilam ljubka bukoviška domačija pozdrave prek velikih bregov, velikih hiš, ki so nam tuje. Ostali ti bodemo zvesti i zdravi na duši i teli, da se bomo enkrat veselo pozdravljali. Naj se ti milimo Slovenska krajina, gda ti zadonijo glasovi iz dalne tujine. Ostani mi z bogom i ne spozabi se z nas. Mili moj slovenski kraj, Bog te živi na vekov vekomaj.

Z ljubim Sinom Vas blagoslovi Devica Marija!

Horvat Terezija
iz Bukovnice v Franciji.

Tešanovci, 21. juulija.

Prečastiti gospod vrednik!

Naj primejo srčen pozdrav od moje ljublene žene Lepoša Ane iz Francije. Ona se njim tem potom tudi najlepše zahvaljuje na rednom pošiljanji Novin, M. lista i M. ogračka. Med drugimi mi piše: „27. maja sam dobila 3 štev. Novin, 2 M. lista, 2 M. ogračka. To vse je prišlo v ednom pak. Dobila sam je glih v nedelo; trnok sam bila rada, gda sam je dobila, pa sam naj obprvim začnola evangelium čtet, šteroga sam že 2 i pol leta ne čila v slovenskom jeziki. Zaprla me je takša žalost, ka sam mislila, ka de mi slednje; pa kelko drugo vsefele lepoga čtenja sam našla v M. listi i M. ogrački! Ne mi je žao za tiste peneze, štere plačam, ka mi je to na veliko tolažbo, pa tudi na veliki hasek za dušo i telo. Piši njim, ka njim trnok lepo zahvalim na njuvom pošiljanji i jih srčno pozdravljam.

Tudi jaz, njeni mož, se njim najlepše zahvaljujem na njuvom trudi. Lepoša Štefan, Tešanovci 105.

NEDELA.

Jezuovo Srce, oméhi naša srca na smilenost do Tébe i tvojih duševnih i telovnih sirot!

Nedela po Risalaj deseta.

Evangelium Sv. Lúkača XVIII.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezus nikim, ki so se v sebi vúpali kak pravični, i druge so zametavali, priliko eto: Dva človeka sta gori šla vu cerkev, ka bi molila, eden Farizeus, i te drugi Publikanuš. Farizeus stoji je etak v sebi molo: Bog, hvalo ti dajem, ka sem ne, kak drugi ljudje, zgrablivci, krivični, lotri, kak je i ete Publikanuš. Postim se dvakrat v tjeđni, desetino davam od vsega, ka ladam. I Publikanuš odaleč stoji, ne je šteo niti oči na Nebo podignoti, nego se je bio v prsi svoje, govoreči: Bog, bodi milostiven meni grešniki. Velim vam, doli je šeo ete spravičani vu hižo svojo bole od onoga: ar vsaki, ki se zvisi, ponizi se, i ki se ponizi, zvisi se.

*

„Dva človeka sta šla gori v cerkev, ka bi molila...“

Molit sta šla farizej i publikanec. V globočino samoga sebe sta se štela spustiti, ka zadostita za svoje grehe i potem sta se štela zdignoti k njegovej lubezni, k njegovej milosti, da bi se njima duša napunila s sunčnimi žarki, z močjov i povrnivša med ljudi, ka bi sama izžarevala dobrohotnost, mir i ljubav svojim bližnjim. To so sadovi molitve: Odpuščenje i zadoščenje greha, milost, svetlost i moč, mir, dobrohotnost, ljubav.

Farizej je vsega toga ne dosego. Samolubje i gizda njemu je mesto svetlobe, prinesla vekšo tmico, da ne vidi i ne spozna sebe i ga daleč loči od Gospoda, njegove svetlosti i moči... Publikanuš pa nasproti svojoj grešnosti doživi prenovljenje, ar je njegovo požalivanje bilo ponizno.

Što sebe gleda, ka bi druge spregledno, ga je Bog ne vzeo vpamet. Što pa je iz sramu pred samim sebo, na zemlo vrgeo svoj pogled, se je na njega zgledno Gospod i njemu je dao svojo svetlost i milost. Kak bliži Gospoda smo v svojoj poniznosti, nasproti slečemo se iz moči i svetlobe bože milosti, če smo naduti sami sebo.

Farizej je ne brat, prijateo, nego naduti „pravičnik“, šteri zametavle drugoga, svojega bližnjega, šteri iz zapovedi, iz svojih dobrih činjenj si šče napraviti zasluęe i hvalo pred ljudmi. On ne kriči iz globočine svojega sirmastva, grešnosti i potrebe, on se štima i hvali i to šče razglasiti pred Bogom i ljudmi. Sama zvunešnost,

odeta v pompo samohvale. Paziti moramo vsikdar, ka nam zvunešnosti ne vzemejo notrašnje vrednosti i zasluęenja. Vrednost je v notrašnosti i ne zvunešnosti. Zato je farizej ne molo dobro, ar je vsekup bila samo gola zvunešnost brez istine, duha i življenja!

Publikanec pa nas vči poniznosti i ponižanja! Odzaja se postavi, oči povesi i je obrne v zemlo, trka se na svoja prsa, svojo dušo napuni z zavestjov svoje revščine, sormastva, mizerije; milosti, smilenja prosi, išče... „Bodi milostliv meni grešniki...“ Kak globo reže plüę z božov miloščov... Što tak dela, se opraviči.

„Povem vam pa, ka je te šo opravičen na svoj dom, tisti pa me!“

Uredništvi

„Slov. gospodara“.

V 29. štev. pod „Razno iz Prekmurja“ trdite, da smo vas i vaše prekmurske dopisnike napadnoli. Mi vam odgovorimo, da te falinge hvala Bogi, ne smo včinoli. Mi smo jasno povedali, da ne napadamo ni poročevalca vašega, ni vas, nego samo pokažemo na neistino, ki se je objavila v vašem listi. To pa je ne falinga, nego krepost i s tem smo šteli samo vam i vašim dopisnikom olejšati odgovornost pred Bogom. Da kak 68 letni kat. list nemate prava z debelimi črkami objavlati trditev, da ste vi najbolši kat. list v mariborskoj škofiji, ar je to nedovoljen napad na vse druge kat. liste, ki bi bili po toj vašoj trditvi menje vredni, kak vi. To je ne Kristušov navuk i tudi ne poštvanje načel kat. akcije gledoč na kat. tisk, kak so sveti oča jasno povedali. Mi i tudi drugi smo vas opozorili na gotove neistine, ki se v vašem listi objavljajo i vnogim v Slov. Krajini škodijo. Ar kat. list laži ne sme objavlati i če je objavla, ne vreden več naslova „Katoliški“. Zato samo iz poštvanja do dobrega lista, šteroga smo že letos tudi priporočali v naših Novinaj, smo odkrili i bomo odkrivali krivice, štere delajo vam ešče bole kak nam, lažljiva poročila vaših dopisnikov. Premislite samo te eden slučaj. Vaš dopisnik vam poroča, da je izvršen v Črensovskoj fari vmor. Vi to objavite kak istino, v Črensovcih se pa iste dni Slov. gospodar z predganica priporoča, kak najbolši kat. list, se ministrantom naroči, da ga od hiše do hiše širijo, se ga gratis pošila v velikih

množinaj ravno v to faro i nazadnje še z debelimi črkami tiska, da je to najbolši kat. list, — izkaže se pa, da je vaš dopisnik laž poročao. Sodite sami, če sme pri tom kat. list mučati? Če bi mučao, ne bi bio katoliški. Vi ste bogati list; naše bogastvo je pa siromaštvo i rane doblene v borbi za pravico slovenkoga ljudstva, štero smo pripelali pod materno streho Jugoslavije. Pravimo, ka bi mi bili bogati list i vi siromaški i bi mi v tom bogastvi sprejemali skoz več mesecov neistinite i žalive glase proti vam i bi nazadnje od Maribora prinesli lažljivo vest, da je vmorilec i bi v istom časi en mariborski duhovnik z predganice razglaslo, da so Novine najbolši katoliški list i bi je mi cele küpe pošilali v Maribor samo zato, da vaš siromaški list spat spravimo i bi celo nedužne ministrante vpregli, naj od hiše do hiše širijo Novine proti vašemi listi, odkrito povejte jeli bi vi držali to agitacijo za dopustno, za pošteno, za krščansko, ja celo za agitacijo „najbolšega kat. lista?“

To je junaški govor.

V Nemčiji majo škofje prepovedano izdavat pastirske liste. Svoje vernike zato obveščajo z predganc. Najbole batriven govor je meo monakovski kardinal Faulhaber:

Čemer slabih knjig... Če pretijo narodi telike nevarnosti, kak dnes, püšpeki ne morejo biti tiho. Cerkev i njene služabnike napadajo i je zasmejavajo javno po listaj, revijaj i brošuraj, po rečaj i podobaj zasramujejo našega Odrašenika Kristuša i žalijo neskončno Veličanstvo bože. Kak naj mi mučimo, če se priporoča kniga, ki s pomočjov največšega potvarjanja dejstev i svetih zročil poskuša podreti iz src krščansko vero i podkopati oblast Kristuša i Cerkve? Mi smo dužni, ne gledoč na kakšešte žrtve, nastopiti, če se takša kniga razširja po šolah i če jo učitelstvo priporoča, če služi kak včbenik na tečajih za „führere“ i če se ž njov zastrupla naša mladina v delavnih taboriščaj. Mi gotovo ne bomo mučali, če se tak šče stvoriti novi nazor o sveti i včiti ves narod nove poštenosti. Kak pravijo, to tem menje, či se takši nazori vsiljavajo od zgoraj i če se šče spreobrniti vernike k takšemi nazori s strahüvanjom. V tom slučaju moramo po svojoj svetoj dužnosti izjaviti ka je smrtni greh, če se takše knige küpüjejo i čtejo, ar ne smemo dopuščati, da se rušijo fun-

Vaša vest bi vam to prepovedala. Azgodilo se je ravno naopak. To nedovoljeno reč, štero smo tu opisali, ste napravili vi „najbolši kat. list“. Ne zamerite zato, če se je naša vest zglasila i jasno povedala, da je to nedovoljena agitacija. Ne mečemo nikaj v oči, samo žalostna dejstva prikažujemo. Daj Bog, da jih več ne bi trbelo. Mi tudi ne želemo borbe, nego bratsko sodelüvanje, a samo na podlagi enakopravnosti. Mi širimo Vaš list, Vi širite našega! Mi spraviamo Vam naročnike, Vi je spravljajte nam! Mi Vas priporočamo v naših Novinaj, vi nas priporočajte v svojem listi! Vi ste katoliški list i mi smo katoliški list, nigdar pa neste „najbolši kat. list“. Tatrđitev je velika pomota pa tudi krivica i kat. list pomoto pa krivico mora popraviti. Če pa nema duševne moči, da bi jo popravo, ne zasluęi več niti imena, da je katoliški. S tem tudi mi končamo svoje pojasnilo, ki ga blagovolite vzeti na znanje.

Uredništvo Novin.

damenti krščanske vere i jakosti. Mi moramo opomenoti, da teh nazorov ne širijo neodgovorni posamezniki tak ne, kak tudi uradne osebnosti ne, štere majo za širjenje toga novoga poganstva na razpolago bogata sredstva i vpliv države...

Vera je duša naše duše. ...Vi ste čili od svojih führerov tudi sledeče: Če što obleče uniformo, te je ne več katoličan, kak ne protestant. Toda mi, vaši püšpeki, Vam pravimo: Čeravno se trbe v službi držati pravil, štere nareküje dobro tovarštvo i pogled ednoga na drugoga, verski nazori i način življenja zavolo toga nikak ne postane obleka, štero človek sleče, gda ide na službo i pa obleče, gda se vrača na svoj dom. Zakaj vera je duša naše duše i je sveta dužnost vsako vüro i vsaki čas i vu vseh prilikaj življenja. Vera ostane tudi v službenoj dužnosti i v službi naroda vretina moči i najbole dragocen element jakostne osebnosti. Tudi pravo tovarštvo i medsebojna pomoč i potrplivost izvirajo iz versko-krščanskoga osvedočenja. Zato se ne dajte zapelati po površnih govoraj gotovih führerov i „prijatelov mladine“, šteri vas na tak dečinski način skušajo odvrčati od izpovedi vaše vere, da bi vam vdehnoli svojo lažljivo nacionalno moralo...

...Vi ste čili sledeče: Človek je lahko kristjan v pozitivnom smisli, ne

Kovačova Julika.

Tatvina v Prespurgi.

I.

Prespuržani so si zvolili novoga mestnoga župana.

Služba je bila lepa i lehka, plača zagvisna i — težka, gospod župan v najlepšoj moškoj dobi, zato se je odločlo, ka pri toj službi ostane dokeč ne obogati, ali ne vmrje.

Da bi se priküpo meščanom, je dao postaviti v mestnom parki 25 novih klopi, v mesti samom pa je dao razglasiti, ka so klopi za trüđne meščane, zato Bog ne daj, ka bi se što tak daleč spozabo, ka bi nered delo v mestnom parki, ešče menje, da bi samo s pogledom poškodüvao mestne klopi.

Voditeo mestne policije, gospod dr. Pravnik, je dobo strogo zapoved, naj s svojimi policajti pazi na mir i red v parki, posebno pa na mestne klopi.

— Na cesti se najde cela mestna policija z vami vred, gospod komisar, — tak je povedao mestni župan, — če v parki i okoli klopi ne bo mir i red.

Novo rešeto na cveki visi, to je stari narodni pregovor. Komisar policije je razmo, ka župan ne bo poznao šale, če v parki ne bo red, zato je svojega najbolšega policaja postavio v mestni park, beračom i pijancom je strogo zabrano, da bi v parki nadlegüvali ljudi, meščanom je priporočao, naj po devetaj vüri mirno odidejo spat, dijakom pa, ka po devetaj vüri ne smejo v parki ne igrati, ne spevati.

Meščani so bili pijani velke sreče. Vse, kaj se je samo gibalo, je drlo v mestni park; se zna, sama trüđna gospoda... Klopi so bile celi den zasedene i tjeđen dni kak največšo srečo so pripovedavale mestne gospodične: „Pomisli, dragica, celo vüro sem sedela na mestnoj klopi v parki...“

V drugom tjeđni se je navdüšenje meščanov malo ohladilo, ali policija je itak ostala pri svojem. Berači i pijanci so se daleč ogibali parka, meščani so po devetaj vüri mirno odšli domo, dijaki, mladi i veseli ljudje so tudi bogali. Po devetaj vüri ne bi najšeo dijak, šteri bi spevao, ali zaigrao na tamburico v mestnom parki. Policaj Suhec, meščani so njemu pravili — gospod Suhec, pa je zraseo v pravi strah, šteri je v parki vido vse, čüo tudi; pred njim ne bilo skrite misli, ešče menje neopaženoga pregreška.

Vse je teklo v najlepšem redi po zapovedi župana i pred očmi policije, pokeč sta ne prišla v Prespurg dva mladiva akademika, sinova bogatina, lepiva i veseliva dečka, vajeniva velkomestnoga življenja. V prvom tjeđni sta spoznala vse gostilne, kavarne, vse količkaj zabavne ljudi. V drugom tjeđni njima je bilo življenje v Prespurgi dugočasno. Za včenje se dosta ne brigajo takši mladi gospodje, našiva dva akademika tudi ne... Ka bi s penezi in s časom? Srečniva sta bila, kda je postavio župan v parki nove klopi; tam sta lejko opazüvala mestne ljudi: resne i smešne, poštene i cücke. Radiya sta opazüvala mlade gospodične, kak so senjarile v parki; najrajši sta pa gledala dugina, poštenjaka, policaja

Suhca, moža postave, šteri je vse vido, vse slišao i šteri bi nabunkao s svojim korbáčom lastno mater, če se v parki pregreši proti „postavi“.

Nego... posedanje v parki je tudi dugočasno, mlada akademika sta se navolila tudi toga opravila, zato sta zgrüntavali dve jalnivi tikvi, kak bi prišla do male zabave.

Mlajši od bratov, Kazimir, ki se je pripravlaao za fiškališa, i bio pameten veseljak, je neki večer predlagao brati:

— Zlatko, dajva si napraviti takšo klop, kakše ma naše slavno mesto v parki. Klop nama na skrivaj prinese tišlar v park, večer pa, kda va jo nesla domo, nas najmenje sedemnajst policajov prime na cesti. Tisto noč ne bo spao gospod komisar naše policije, če bova samo malo jalniva i če nama bude sreča samo malo mila.

Brat, Zlatko, miren, vlüden dečko, (pripravlaao se je za profesora,) je privolo v šalo. Skoro sta skočila iz kože oba od same misli na noč, štera čaka na komisara i mestno policijo, kda bo klop gotova.

Poiskala sta v mesti najbolšega tišlara, tam se lepo predstavila, povedala sta: što sta i kaj ščeta.

— Do pičice takša mora biti, po farbi, po obliki, po velikosti.

— Zakaj ravno takša? je pitao majster, šteromi je nikak ne šlo v glavo: zakaj bi trošila mladiva i lepo oblečeniva gospodiča svoje peneze na klopi. Se zna, če spoj mala kaj penez... Ali kda je starejši brat mirno pojasno, da ščeta meti v parki svojo klop, da bi na njej mirno počivala; posebno pa, kda sta ceno klopi izplačala naprej,

ka bi vervao v Boga, ali pa v evangeliume, šteri so židovskega izvora i čutenja. Mi, vaši püšpeki, pa vam pravimo: ne more biti pravoga krščanstva nigdi, kak safo tam, gde lüdje verjejo v Kristuša, včlovečenoga Boga, v njegovo odkupljenje i v njegov evangelij, pa v njegove zapovedi, ki so ne židovskega, liki božega izvora i za vse narode brez izjeme obvezne...

Politični pregled.

Stavka v Kaliforniji stavljena. V Združenih ameriških državah je v državi Kaliforniji 250 jezero delavcov štrajkalo. Največ je trpelo pri tom štrajki glavno mesto S. Francisko. Roosevelt, predsednik ameriške republike je pooblastio katoličanskega nadškofa v S. Francisko, Hanna, da napravi red. Prezvišeni so prevzeli to težavno delo i je rešili v največje zadovolstvo naroda. Eršek so jako plemenitoga i socialno čutečega srca. Njim se ma zahvaliti delavstvo, ka ga je polovica prišla do dela. Sedemvurno dnevno delo so tudi oni dali vpelati. Stavko so napravili komunisti, ki so štrajk šteli razširiti po celoj Ameriki, da bi po tom njega spremenili demokratično državo v boljševiško. Kat. Cerkev je bila znova, kak vnogokrat inda, rešiteljica države.

Polska. Grozovita nesreča je obiskala Polsko: povoden. Nad 50 jezero lüdi je brez strehe. Proti se njoj pa tudi druga povoden. Francija bi rada sklenola vzhodno pogodbo, v štero pa nešče stopiti Nemčija. Med Francijov i Nemčijov zato je mogoča bojna. V tom slučaju bi Francija potrebovala rusko pomoč. Rusi pa majo prek Polke najkrajšo pot proti Nemčiji. Te ruske povodni se boji Polka, zato nešče k pogodbi pristopiti, kakšče njej grozi Francija.

Nemčija. Hindenburg je stari i betežen. Hitler bi rad prišo na njegovo mesto za predsednika republike. Nema pa zadosta pristašov. Divja morija 29. junija njemi je stojezero pristašov odtrgnola. Zato se zdaj naslanja samo na vojsko. Ne premisli pa, ka je ta tudi nezanesliva, ar so med vojakih Heimwehra pošteniaki, ki iz dna duše obsojajo klanje nedužnih vojakov, pa drugih. Narod v Nemčiji glasno obsoja usmrteve treh odličnih katoličancov brez vsega zroka, kak dr. Probst, Dr. Klausener i Becka, šteri so bili voditelji kat. akcije, odnosno mladine. Po jalnosti so Hitlerovci izvabili te tri lüdi od svojega dela, je strelili i prviva dva žežgali pa pepeo odposlali dovicama, tretjega so pa po smrti oropali, pustili so njemi samo rožni venec. I to poganstvo narodnih socialistov bi naj vleklo štero državo?

je majster obečao, ka včini vse, ka je naročeno.

Prle pa, kak bi brata odišla, jiva je opominao:

— Gospodje, dobro bi bilo, če bi si preskrbela potrdilo, da je klop vajna, inace se lejko zgodi, ka ta n'ela neprilike s strogim policajom, z gospodom Suhcom.

Zlatko je komaj zadušo smeh. Na to sta mislila z bratom. Zato sta zdaj na videz resno prosila majstra, naj stopi z njima k kraleskomi notari, šteri naj napiše potrdilo, ka je klop njiva pravična last.

— Stroške plačam jaz, je tolažo tišlara starejši brat.

Komaj je minolo teden dni, klop je bila gotova, uradno potrdilo tudi. Kda je pitao stolar, kama bi naj dao odnesti klop, sta ga brata prosila, naj prinese pomočnik na določeno mesto v park.

— Po osmoj vöri sva tam, je razlagao Zlatko majstri. Tam naj vaš pomočnik zagvisno dobi.

Kazimir je tudi meo prošnjo:

— Pa naj tak pride, ka ga ne ovara na poti kakš policaj. Lejko bi se zgodilo, ka bi meo neprijetnosti...

Obečala sta pomočniki dobro napitnino, doma sta se oblekla v najlepši gvant, peneze i potrdilo, ka je klop njuva pravična last, sta vtekola v žep i po sedmoy vöri se odpravila v mestni park.

Gospodinj stala naročila, naj ne bo v skrbeh, če ne prideta pravočasno domo.

Smejala sta se, kak samo toplo sprotoletno sunce zna, kda pogleda na premraženo zemlo. (Dale.)

Mladina Slov. Krajine na delu.

Univerzalnost pri gledanju v sodobne probleme katolicizma.

Katoliška Cerkev je univerzalna, ni omejena na kako državo, narodnost, kraj, niti ne dela nikakih privilegijev v tem oziru. Katoličan je povsod doma, povsod se čuti enakovrednega. Ni razlike med Nemcem in Francozom, med Evropcem in Azijatom. Stiska katoličanov v Nemčiji povzroča bol tudi francoskim katoličanom, prav tako kakor se uspeha španskih katoličanov veselimo tudi mi. V tej univerzalnosti katoliške Cerkve tiči velika moč, ako jo gledamo z organizacijskega stališča. Samo en primer: danes skoraj ni države, ki se ne bi resno bavila z idejo stanovske države. To je povzročila vesoljnost katoliške Cerkve. — Najbolj se je ta vesoljnost pokazala v srednjem veku, ko je katoliška Cerkev ustvarila iz Evrope takorekoč eno samo narodnost: populum christianum. Zelo viden izraz te univerzalnosti so bile tudi križarske vojske.

Danes seveda ni več tako. Brezsmoterni liberalizem in nacijonalizem sta pustila pri katoličanih vse polno napadnih predsodkov. V zelo veliki meri manjka katoličanom prav tega čuta univerzalnosti. Kjer se katoličani zabarikadirajo, bodisi to kot država, ali narod, ali provinca, tam tudi moč vere hitro nazaduje, Tu velja načelo, da drug drugega krepijo in vzpodbujajo, drug drugega učimo. L' union fait la force!

Naj navedem za primer katoličana, ki zasluži res ime „catholicus“, moža, ki je v kratki dobi dvignil popolnoma strto moč španskih katoličanov zopet na prvo mesto. To je Angelo Herrera, voditelj katoliške akcije na Španskem in eden najboljših organizatorjev, kar jih ima Evropa. Kako dela ta človek? Kadar gre za kako važno, novo stvar, leti v Rim, na Dunaj, v Innsbruck, Pariz, London, povsod povprašuje, si zapisuje in ogleduje, nato pa študira in študira. Ko pride domov, je že načrt izgotovljen in uspeh mora biti. Če bi pa delal kot so delali dozdaj španski katoličani, po svoji „katoliški tradiciji“, sami vase zaprti, nepoučljivi, bogve, ali se ne bi danes govorilo o sovjetski Španiji!

Zakaj te stvari? Ker se tičejo nas, predvsem nas inteligenčne mladine. Navajeni smo, da gledamo katolicizem, če ga sploh gledamo, samo kolikor ga je med Gorjanci in Srebrnim bregom. Tu bivamo sami vase zaverovani, brez širšega obzorja ven v katoliški svet. Tu se velikokrat kregamo in polemiziramo o stvarih, ki so v drugih deželah že davno prešle z dnevnega reda kot nerabne ali celo zmotne. Kaj še, da bi se od drugih učili metod, taktike, organizacije! Naj imajo Italijani kar imajo, mi jih ne bomo posnemali, se še sliši in vse polno podobnega. In vendar, kako so nekatere katoliške dežele daleč pred nami! Mi si pa domišljujemo, da ne rabimo tujih modelov. V resnici pa še naš katoliški študent zmeraj ne ve določno, kam naj osredotoči svoje delovanje. Delal bi sicer rad, je poln življenskih moči, toda ne ve, kje bi zagrabil, ne ve, da v tej dobi divja boj med katoliškim in marksističnim načelom, in da se je treba odločiti, aut — aut, z vso radikalnostjo. Zelo lepo je, da se današnja katoliška mladina zanima za socialne probleme svojega ljudstva in mu skuša tudi pomagati. Tega pa ne vidi, da se socialno vprašanje mora reševati s skupnim naporom vseh 360-ih milijonov, z enotnim programom, začrtanim od papeža, in da je drugače delati kot po tem programu brezuspešno in nesmoterno delo. Tu se kaže le pomenjkanje katoliške univerzalnosti. Saj vendar socialni problemi, n. pr. Slov. krajine, nimajo svoje korenine doma. To je svetovni pojav, ki zahteva svetovne akcije. In tako svetovno akcijo more postaviti in tudi problem rešiti edino le univerzalna katoliška Cerkev. Vsi poizkusi, ki gredo mimo te univerzalnosti, so brezuspešni! G.

S. K. A. D. „ZAVEDNOST“. Na izrednem občnem zboru, ki se je vršil 18. julija t. l. v Martinišču v Soboti, je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Grabar Geza, stud. phil., podpredsednik: Camplin Ivan, stud. theol., tajnik: Jerič Mihael, stud. theol., blagajnik: Rous Matija, stud. agr., knjižničar: Berden Pavel, abiturient.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Črensovci. Gasilske vaje so dnesteden dobro izpadnole. Najhitrejši so bili Beltinčarje s svojov brizgalnov. — Po vaji je bila veselica v gostilni Škoborne, pri šteroj je Vaopolič Ferdinand z Črensovcem na zemlo zmetao i nekaj namlato nešterne osebe. Pridoci orožniki so napravili poznej red.

Bi prosili g. srezkoga načelnika, da ne dovoli igre po gostilnaj, gda mamo primicije ali prošenja. Lepa cerkvena slovesnost s tem jako dosta zgubi na resnosti. Že en čas so se vpoštüvale naše žele, naj bi se i zdaj. Pri zadnjoj primiciji je dosta muzik bilo v okolišni krčmaj.

Lendava. Novo izvoljeni občinski odbor je prevzeo svoje posle. Na prvoy seji obč. odbora so se ustanovili razni odseki, kakti: Financijski, zdravstveni, agrarni, elektrifikacijski, ki bodo pomagali upravi pri njenom delovanji. — Občinski odbor je pri toj priliki poslal pozdravne i vdanostne brzojavke Nj. Veličanstvi Kralji Aleksandri, g. ministri notrašnjih poslov i g. bani.

Žizki. Čteli smo v 29. št. „Novin“ od 22. julija toga leta, ka so mil. beltinska grofica dali v vsako občino 10 plügov zemle siromakom k šenki. Pri nas se je pa to zgodilo naopak. Izpuščeni so nešterni pravi siromacije, ki so kak cerkvena miš, pa so dobili nešterni, ki so ne pravi siromacije. Dobo je celo eden takši, od šteroga smo negdi pred lanskim letom čteli v „Murskoj Krajini“, ka je dober gospodar, zdaj je pa ne ednok postao takši siromak, ka je tudi dobo te šenk. Se zna, ka na škodo drugij pravij siromakov. Prosimo, što je to delao, naj popravi, ar to je krivica, štera v nebo kriči.

Turnišče. Dnes teden se prikazali Vsegamogočemi svojo prvo sveto mešo novomešnik g. Koren Ivan. Z rojstne vesi, z Renkovec, so ga verniki sprevodili v cerkev k novoy meši i po njoj ravnotak na dom, šteri je pogostio okroglo tristo lüdi. Manuduktor g. novomešnika je bio provizor g. Greif Ivan, predgao njemi je pa g. Kolenc Franc, tajnik kat. akcije iz Maribora. Predgao je od troje duhovniške dužnosti: duhovnik moli za svoje ovce, duhovnik vodi svoje ovce, duhovnik brani svoje ovce pred sovražniki tela, sveta i hüdoga duha. V predgi se je spomeno s pokojnoga oča novomešnika i narisao čast i veselje novomešniške matere. Popoldnevi je opravo novomešnik v lepoj kapeli Srca Jezušovoga litanije, drugi den pa sv. mešo za pokojnoga oča. Isti popoldne je prišo i bio sprejeti drugi novomešnik törjanske fare, g. Zver Franc, ki od dnes teden služi svojo prvo sveto mešo v Turnišči.

Ki do romali na Sladke gore, se oprosijo, da se 11. augusta zajtra ob 4 zberejo pri Jakšič Štefani na G. Bistrici, odked bodo šli v Lotmerk k sv. meši.

Navuk za tretjired je dnes v Črensovcih, 29. julija ob 7 vüri pred ranov svetov mešov.

Širitelom beltinske, črensovske i törjanske fare naznanjamo, ka majo ešče več kak dvetretjini duga na naročnini. Na delo pa sterjajte! Čakati se ne more duže kak do konca augusta.

Premeščen je iz Niša v Zaječar č. g. Kolenc Ivan, bogoslovec, da tü vči vojake verski navuk. Jako se veseli svojoj krasnoj novoj službi i nam vsem pošila pozdrave.

Gasilstvo v Gederovcih. Gasilske čete Gederovci, Sodišinci, Krajna i M. Petrovci bodo mele 29. julija popoldne ob 2 okrožne vaje poleg gostilne Štivan Franca. Ne zamüдите te lepe prilike, pridite vaje gledat.

Dr. Sedlaček, Radenci, ne ordinira do prvoga augusta.

Prosimo sledeče širitele Novin, M. Lista i M. Ograceka, da nam pošlejo seznam naročnikov s hišnov številkov: Bratonce, Izakovci, Lipovci, Melinci, Bukovnica, Domajinci, Dobrovnik, Žizki: Koštrici, Trnje: Tkalec; Črensovci: Rous; vse Bistrice, Bednja, D. Lendava, Gaberje, Mostje, Hotiza, Kovačevci, Kuzma, Vidonci, Martjanci, Noršinci, Mlajtinci, Rakičan, Radovci, Lukačovci, Turnišče, Gomilica, Nedelica, Brezovica, Renkovci, V. Polana, M. Polana, Dankovci, Št-

linci, Sv. Jurij, D. Slaveči, G. Slaveči, Vučagomila, Sotina, Tišina, Krajna, Gederovci, Sodišinci, Petanjci, Petrovci, Tropovci, Rankovci, Vančaves, Gradišče, Kupšinci, V. Dolenci, Pečarovci, Šalamenci, Prosečka ves, Nuskova, Gerlinci, Pertoča. Napišite ime naročnika, hiš. številko i kakši list ma. Kelkokrat Vas bomo ešče prosili? — Uprava.

Delo je iskalo na borzi dela v Soboti od 1. do 20. julija 33 moškov i 55 žensk.

Murska Sobotica. Prvo društvo bojevnikov v našoj krajini se je ustanovilo preminoči četrtek v Soboti. Za predsednika je zvoleni g. notar Koder, za tajnika pa g. odvetniški kandidat Bajlec. Društvo ma geslo „Z Bogom za narod, državo, kralja!“ To je tudi nekakši osnovni program osrednjega vodstva v Ljubljani. Odbor si je stavo nalogo vse včiniti, ka bi zmoglo kolikaj zboljšati naše težke prilike. — Zidanje hiše za borzo dela. Izgleda, da se v najkrajšem časi začnejo zidati prostori za borzo dela v Soboti. Občina je prostor dala na razpolago, penezi so zagotovljeni i tak se v najkrajšem časi včakamo, da bodo delavci, ki morajo čakati na sunci, mrizi pa dešči, da dobijo delo, lahko čakali i sedeli v lepi prostoraj borže dela. Nova zidina bo mela poleg lepi čakalnic uradni i ambulantni postor. Je bilo za naše delavstvo to krvavo potrebo, zato delo najlepše pozdravljamo. — Kopališče v Soboti. Pri nas so se ništerni penezni lüdje začnoli gibati i ščejo pri Ledavi zgraditi velko moderno kopališče. Pametna misel, samo škoda, da se je to že na sprotoletje že zvršilo, da bi se zdaj v toj vročini že lahko kopali.

Izpit na učiteljši v Maribori so napravili iz Slov. krajine poleg že imenüvanih gospodičen še sledeči gospodje: Kofjač Alojz i Telkeš Imre iz Petanjca, Banfi Štefan iz Markišavca, Küčan Koloman iz Adrijanec i Ratkai Ladislav iz Andrejca. Čestitamo!

Udruženje borcev Jugoslavije, Krajevna organizacija v Soboti, je poslala s svojega ustanovnoga občnoga zbora dne 12. t. m. pozdravno brzojavko g. bani dr. Marušiči. Navedena krajevna organizacija je sprejela zdaj od kr. banske uprave v Ljubljani dopis, s šterim se g. ban iskreno zahvali za pazlivost, štera njemi je bila izkazana na ustanovnom občnem zbori borcov v Soboti.

Udruženje borcev se nastavlja zdaj tudi za občino M. Sobotica okolica. Nekaj mož iz te občine je že podpisalo pravila za ustanovitev Krajevne organizacije pa je poslalo banskoj upravi v Ljubljano v odobritev. Kak bodo odobrena, se bo pozvao ustanovni občni zbor.

Diplomo za profesorico si je spravila gd. Vukan Helena iz Bodonec. Čestitamo!

Druga nova meša v Turnišči bo 5. augusta. Prikaže jo Vsemogočemi g. Zver Franc, novomešnik iz Brezovice. Novomešnik je duhovnik šibeniške škofije v Dalmaciji. Predgali do njemi g. Jerič Ivan, dekan v D. Lendavi.

Filovci. Kak so Novine objavile, da bo v Buenos Airesi euharistični kongres, se je jako razveselila edna ženska, ka de prej zdaj ona tudi šla na kongres. G. Klekl jo prej vzemejo na letalo i njim je za dobroto več jezero dinarov obečala. Pitali smo pa g. Kleklina, če je to istina, pa so nam dali sledeči odgovor: „Jaz bi rad leto na kongres, samo ka penez nemam. Takše ženske pa je ne mogoče vzeti na letalo, štera cila za drugim možkom, ar so takše tak žmetne, ka če bi sele v letalo, bi se to nikak nej moglo z zemle zdignoti.“

Diplomiran je bio na univerzi v Pragi za strojnoga inženira g. Boris Cijan, bivši dijak sobočke gimnazije i gojenec Martinišča. Te dni je dobilo ravnitelstvo Martinišča iz Prage pismo sledeče vsebine: „Vaš bivši gojenec inženir Boris Cijan si dovoljuje naznaniiti, da je napravil dne 16. junija 1934. drugi državni izpit na strojnem oddelku tehniške visoke šole v Pragi in postal strojni inženir.“ — Iskreno čestitamo, pozdravljamo in želimo mnogo uspehov in božjega blagoslova! — Rav.

Same vgodnosti... Same vgodnosti vam nudi „Karitas“... Glejte!... Če ste zdravi, se pri njej lahko zavarujete pod jako vgodnimi pogoji. Pri pristopu trbe plačati samo 10 Din. Zavarovanje stoji v valavo taki po vplačilu prve mesečne premije. Premijo si lahko določite sami. Najmenjša je 5 Din. Toliko zmore na mesec tudi siromak. Lahko pa se zavarujete tudi za večko mesečno premijo i to od 10 Din do 75 Din. Po višini premije i po starosti se ravna zavarovana šuma, ki se zplača donosilci police ali onomi, ki je označen na polici v slučaju zavarovalne smrti. Zavarujete lahko tudi svoje domače, rod, znanke. Pa samo z njihovim privoljenjem. Držiznam z decov nudi „Karitas“ še posebne ugodnosti. Če sta zavarovana oča i mati, odnosno dovec ali dovica i edno dete, so brezplačno zavarovana tudi vsa ostala deca v starosti od 2. do 16. leta. Če se šteri od te brezplačno zavarovane dece smrtno ponesreči, zplača „Karitas“ dvojno zavarovalnino. Ne pomišljajte! Taki stopite k zastopniki „Karitas“, ali k vodstvu „Karitas“ v Maribori, Orožnova ulica 8, ali na uredništvo „Novin“ v Črensovcih v Prekmurju. Tam dobite vsa potrebna pojasnila. Sezna se tam tudi lahko zavarujete. Ne pozabite, kolki vmerjejo, kda najmenje mislijo na smrt! Tudi vi ne vete ne vure, ne dneval! Popašcite se zato, da ne bo prekesno!

PO DRŽAVI.

Vihérje i povodni so napravile velike kvare po Sloveniji.

Razstava proti brezbožnikom. V Ljubljani je bila razstava, štera je pokazala vse grozovitosti, ki so je napravili brezbožniki po Rusiji, Meksiki, Španiji. Na obiskovalce so te strahovite slike napravile vekši vtis, kak kakšakoli goreča predga.

Narodna banka je znižala obrestno mero za 1/2%. Eskont je pri njej na 6%, lombard pa na 7% tak znižan. Nieden zavod zato ne sme zdaj od 11% več obresti zahtevati od posojil.

Roparje se vmorili v Slavonjskom Šamci bogatoga kmeta Guberoviča z ženov i te materjov i hišo oropali.

Najstarejši človek v Jugoslaviji je mrtev. V Vočaji v Mačvi je vmro Glišič Peter v 119 leti starosti. Ž njim je v grob vlego najstarejši človek Jugoslavije.

Katehetski kongres. V Maribori se je vršo premineče dni katehetski kongres, šteroga so obiskali katehetje z cele države. Sklenjeno je na njem, da se vpliva na državno oblast, naj versko vzgojo podpira na šolaj i ne dovoli, da se veranavuk odpravi z višjih razredov. Z ednim se oprosi državna oblast, naj posveti vso pažnjo, da se ne bo širo pogubni navuk socialnih demokratov med šolskov mladino, kak se je dozda. Mladina naj se vzgaja v duhi Kristušovom, kak razlagajo sv. Oča v okrožnici „Quadragesimo amo“. Pravičnost i lubezen naj rešita socialno pitanje.

Vernost v službi. V Ljubljani pri Oršolinkaj je na Ivanje obhajala dekla Merše Meta 50 letnico, ka služi pri sestraj. Kak lepa i kak redka vernost!

Nesreče. Oblak se je odtrgao i poplavo Kostajnico v Bosni. Kvara je pet milijon Din. — Toča je pobila slovenjgraški okraj, ban Dr. Marušiča je ponesrečenim poslal 15.000 Din podpore. — Vtopo se je Majdič Vinko v Podgorici v vodnjaki, v šteroga je po nesreči spadno. — V rüdniki v Vrs-kaj Čuki so čemérni gazi vmorili tri rüdare. — Ognji na vse kraje. Na Štajarskom je letos zgorelo že več kak v sto mestaj.

Novi misijonar. G. Jeréb Franc, pomožni vrednik Kat. Misijonov, lazarist, je odišo na Kitajsko, da tam glasi med pogani vero Jezušovo.

Vojaška akademija v Belgradi je podignjena na stopnjo vseučilišča. Letos sprejme 300 dijakov, ki do se včili na državne stroške.

OKOLI PO SVETI.

Frančiškansko vseučilišče. V Rimu so odprli sinovje svetoga Frančiška Asiškoga vseučilišče, na šterom je premineče leto predavalo 47 profesorov, med temi so bili trije Hrvatje iz Jugoslavije. I profesorje i dijaki so vseh narodnosti. Med profesorji je več druge narodnosti, kak domačih Italijanov. Med dijaki so celo Kitajci i Meksikanci. Pripravljajo se mlade duše, ka gda henja brezversko besnenje, skočijo svojimi teško preskušeni narodi na pomoč. Vseučilišče bo davalo tudi doktorske naslove, zove se pa po sv. Antonij: Antonianum.

Svaja zavolo postele, na šteroj je vmro Napoleon. Nedavno je vzbudilo veliko zanimanje pitanje, štero je prava posteo, na šteroj je vmro Napoleon. Je najmre šest posteo, za štere se misli, da je na njih vmro Napoleon. Edna od teh posteo je iz medi i za njo je dala edna Amerikanka krasno šumo penez. Druge postele so vse v različnih evropskih i amerikanskih zbirkah. Sod v Londoni bo v najkračšem časi mogeo razjasniti to zadevo. — Pred par meseci je bila najmre dražba starin i dragocenosti edne na sirmaštvo prišle plemiške družine. Najvekšo pazlivost je zbüdila posteo iz medi, štera je bila na odajo. Na toj posteli je stao ete napis: „To posteo je prepusto Napoleon I. dne 4. maja 1921. na den pred svojov smrtjov generali grofi Montholoni. Ta posteo je postavljena v carskoj spalnici v Lonwoodi. Napoleon je ležao v njoj od dneva gda je prišeo na otok sv. Helene, pa do smrti. Küpec te postele dobi med drugim i vse pismene listine, štere gučijo o istinitosti teh navodil.“ — Razmi se, da se je pojavilo veliko število ponüdb, štere so povzročile, da se zdigne cena te postele nenavadno visiko. Najhüjšo borbo za to posteo sta bile edna francoska plemenitaška i edna amerikanska milijonerka. Zmagala je zadnja. Njena šuma je bila tak visika, da je Francozinji sapa zastala, gda je to čüla. — Gda je Amerikanka končno vse svoje konkurente vklonila, se je odločila, da razstavi posteo na posamezne dele i da jo pošle v Ameriko. Gda se je med tem stvar zvedila v javnosti, je dobivala Amerikanka vsakši den po edno pismo, v šterom so njej štirje lastniki Napoleonovih posteo dopovedavali, da je nasela grdoj slepariji. Vsaki od „lastnika“ Napoleonovih posteo je trdio, da ma samo on pravo Napoleonovih posteo. K toj četvorici „lastnikov“ Napoleonovih posteo se je pridružo pariški muzej, šteroga uprava uporno trdi, da se prava Napoleonova posteo nahaja v tom muzeji. — Medtem je zadelo Amerikanko najbolje pismo ednoga zgodovinarja, ki trdi, da je vse to, ka so povedali namišleni lastniki Napoleonovih posteo, laž. Prava posteo, v v šteroj je mro francoski car, pravi isti zgodovinar, je že več desetletij v gradi Chambly i je last princa Murata. Zda je spoznala Amerikanka, ka so jo Evropejci prekanili i je družbo, štera je razpisala dražbo, tožila zavolo prekanjenja. — Zaistino nede mela londonska sodnija lehkoga posla. Zavgvišno pride na den več svedokov, pripovedk, štere bodo poskušale stvar zatemniti, da se ne bi moglo dokazati, ka je bilo kakšo vkanjenje.

Službena naznanila.

Odposlanec Kraljevske banske uprave za dravsko banovino je pregledal stanje izterjavanja agr. zakupnine za l. 1931/32 in 1932/33 ter ugotovil, da so agr. interesi v velikih zaostankih s plačevanjem, ker še do sedaj ni plačana niti ena polovica.

V smislu odloka ministrstva za kmetijstvo br. 73475/VI a ponovno odrejam, da mora vsak agr. interesent plačati agr. zakupnino za leti 1931/32 in 1932/33 takoj. V svrhu čimprejšnje likvidacije se bodo dostavile potom občin vsem dolžnikom čekovne položnice, potom katerih morajo plačati dolžno vsoto najkasneje tekom 8 dni po prejemu čeka. Občinam ob enem naročam, da čekovne položnice takoj po prejemu izročajo prizadetim. Vsem agr. interesentom je že bilo potom spiskov objavljeno, katero vsoto dolgujejo. Radi tega Vam naročam, da obvestite prizadete o tem in jih pozovete, da naj pripravijo denar, da bodo mogli plačati dolžno vsoto takoj po prejemu čeka in da si na ta način ohranijo nepotrebne stroške in odvzem parcel.

Od onega, ki bi ne plačal tudi po preteku 8 dni dolžno vsoto, se bo izterjalo eksekucijskim potom. Po preteku 8 dni se bo zarubljen predmet prodal in s tem plačala zakupnina. Eksekucijo bo vršila davčna uprava potom svojih organov.

Interesenti, ki ne bi plačali dolžne vsote ali se je ne bo moglo od

Betežnim zavolo krofa

i otečenoga šinjeka

kniga nekšega zdravnika

kšenki domo postavljena.

Pišite taki na naslov: Zbiralno mesto za pošto:

GEORG FULGNER

Berlin Neukölln

Ringbahnstrasse 24. Abt: P. 95.

njih izterjati, bodo brezpogojno izgubili agrarno zemljo.

Prebivalstvu priporočajte, da naj v lastnem interesu sigurno in čimprej plača agr. zakupnino, ker se bo tistim, ki jo ne bodo poravnali takoj sedaj, kar se ponovno povdarja, brez odloga morala vzeti agrarno zemljo, s čemur bodo interesi prizadeti celo v svojem življenjskem obstanku, kar si bodo pa morali pripisati sami sebi.

Takojšnja poravnava celotne še ne plačane zakupnine je torej za vse interese prvenstvene važnosti, kar morajo uvideti sami, če premislijo, da jim sicer brezpogojno preti odvzem agrarne zemlje.

To je za vse dolžnike zadnji opomin!

Dolnja Lendava, 10. julija 1934.

Sreski načelnik:
Dr. Kartin I. r.

Banovinska kmetijska šola v Št. Jurju pri Celju prične novo šolsko leto 1934/35 24. septembra 1934. Sprejemni pogoji:

1. Sprejme se okrog 30 prosilcev, v prvi vrsti kmetijske sinove, za katere se predvideva, da ostanejo na kmetijah.

2. Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, od 16 do 20 let stari, izjemno se sprejme tudi starejše.

3. Prosilci morajo dovršiti vsaj 4 razrede, oz. oddelke osnovne šole s pozitivnim uspehom.

4. Mesečna oskrbovalnina znaša 25—300 Din, ker dovoljuje kr. banska uprava potrebnim delne štipendije. Tudi sreski kmetijski odbori podeljujejo prispevke k oskrbovalnini. Zato je najbolje, da oni, ki zaprosijo sres. kmet. odbor za podporo, vložo celotno prošnjo za sprejem na zavod potom sres. kmet. referenta, da ve ta koliko je prosilcev v srezu in koliko jih prosijo sres. odbor za prispevek. Povprečno prispeva banovina 1/3 in istotoliko sres. kmet. odbor. Prosilci naj se obrnejo tudi na domače posojilnice in občine za podpore.

Lastnoročno spisana prošnja, kolekovana s 5 Din, mora dospeti na upravo zavoda vsaj do 10 avgusta. Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, npravnstveno spričevalo in obvezo staršev ozir. varuha (kolek Din 2), da bodo krili stroške. Oni, ki prosijo za podporo, naj navedejo v prošnji gospodarsko stanje staršev, županstvo pa lahko koncem prošnje to potrdi, priporoči prošnjo ter navede velikost posestva in višino državnega davka, ali se pa priloži koleka prosto „Uverjenje o imovinskem stanju“ z navedbo teh podatkov. Tiskovine za to se dobe pri občini in srezu.

Poučuje se na zavodu poleg splošno izobraževalnih predmetov posebno: poljedelstvo, živinoreja, sadjarstvo, vrtnarstvo, mlekarstvo, čebelarstvo, gozdarstvo, delno tudi vinarstvo in kletarstvo ter kmetijske gospodarske predmete, kakor knjigovodstvo, zadružništvo, kmet. zakonodajo in kupčijstvo. Z vsemi predmeti je združena gospodarska praksa na obsežnih zavodovih objektih. Zavod je poseben primeren za kmetijske sinove iz živinorejskih okolišev banovine. O sprejemu se obveste prosilci pismeno, istotako kaj prinese s seboj.

Gospodarstvo.

Včelni betegi.

Človeštvo, rastline i živali mojo jako dosta sovražnikov, šteri je vničavlejo na različno načine. Ravnotak tudi naša včela neje brez betegov i te betege bi mogeo vsaki rojar dobro poznati i je že v njüvoj klici vničiti.

Poleg menje nevarnih si bomo tü pogučali o gnitji mladice ali gnilobi, brezletnosti, griži i besnosti včel.

Najbole nevaren beteg našim vče-

licam je gnitje mladice ali gniloba. To je beteg, šteri se je v lanskoi jeseni i zdajšnjem sprotoletji priselo v naše prekmurske vinjake. V ništerni je tak strašno gospodaro, ka je vničo vse roje i trüd 10 letnoga dela.

V glavnem mi razločujemo dve vrsti gnilobe. Mirno i poprijeto.

Mirna gniloba je prvič tista, kda začnejo gniliti mladice črvi v celici od prehlajenja ali od slaboga živeža. Pri toj gnilobi postanejo mladice snežnobele, sivorumene ali črnkaste i z čšpičenim klinčkom se lahko potegnejo iz celice, se ne razcedijo, ne vlečejo i tudi ne smrdijo po gnilobi. Drugo gnilobo dobimo v vsakom letnom časi v sredini volišča. To povzročajo neke glivice (to so jako majčkene živolice, a ne bacillus larve) i te mrtvi rod se tudi lahko potegne iz celice. To sta mirnivi i nepoprijetivi gnilobi, šterivi sta ne nevarnivi rojari. Vsaki pameten rojar pa bo tudi pri mirnoj gnilobi previden i bo vse takše satje (gerpe) z volišča odstrani i nadomesti z novim i na te način rešo sebe i druge rojare prepada.

Poprijeta gniloba pa je najhüjši bič rojarov. Te beteg povzročajo glivice — bacillus larve — štere se naselijo v panji (kišti, koši) s starimi gerpami, malo včelami, štere so krmelene s pokvarjenim medom. Te bacille prenašajo včele na svojih dlačicaj, raznaša je veter i tudi rojar po neprevidnosti z okuženim rojarskim orodjom. (Dale)

Pošta.

Žalig Ivana žena, Vel. Polana 162. Prineste možov naslov, ar mamó dva naročnika z istim imenom, pa zdaj ne vemo šteri je pravi. **Nemec Ludvika domači.** Vaš je naročbo s prvim julijom Novine, nam je poslal ime gospodarovo, ne pa mesto, gde je. Prosimo Vas, da nam včasí pošlete natečen njegov naslov! **Segeri Franca domači.** Vašega Novine iz Francije so prišle nazaj. Prosimo Vas, da nam naznanite njegov novi naslov. **Kolmanič Marija, Deuil, Francija.** Penez sprejeli 98 Din i 60 par. Hvala! Fujs Jožef, Izakovci. Pridi k nam po peneze po naročili sestre iz Francije.

Senja meseca augusta.

6 v Martjancih, 10 v G. Radgoni i na Razkriži 12 v Ljutomeri, 13 v Čakovci, 16 v Rakičani, 18 pri sv. Jeleni poleg Čakovca, 19 na Hodčih, 20 v M. Središču, 21 v Dokležovji, 24 v Soboli i pri sv. Dühi, 28 v Lendavi.

Vreme.

Vroče, nevihte, deževno.
Cene: Ne so se spremenile.

Vajenca sprejme taki Tkalcich Jožef, stolar v Nedelici. 2-2

BANKA BARUCH
15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrší vse bančne posle najkolantneje Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošl.emo brezplačno naše čekovne nakaznice.